

5. Талалаева А. А. Проблема эффективного инвестирования в Украине в контексте мирового опыта / А. А. Талалаева, Т. А. Дяченко // Вестник Национального технического университета «ХПИ». Технический прогресс и эффективность производства. – 2011. – № 8. – С. 94-100.

6. Уровень безработицы в Украине с 2000 по 2016 гг. [Электронный ресурс] / Финансовый портал Минфин. – Режим доступа : <http://index.minfin.com.ua/people/unemploy.php>

ОСОБЛИВОСТІ РОЗРОБКИ ІННОВАЦІЙНИХ ПРОЕКТІВ НА ПІДПРИЄМСТВАХ

І.Б. Федюшин, к.е.н.

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя

Інноваційний проект спрямований на розробку теоретичних і практичних питань, пов'язаних із створенням, розповсюдженням та застосуванням нових технологій і нової продукції. Технологія виступає як об'єктивна, матеріально організована форма існування інновації. Реалізація інноваційного проекту пов'язана з підприємницьким ризиком, потребою в мінімальному тимчасовому лагу між прийняттям рішення щодо інноваційного проекту і його реалізацією. Проект повинен бути націлений на досягнення протягом встановленого часу і при використанні обмежених ресурсів конкретно поставленої мети, яка настільки нова, що вимагає спеціальних підходів до її реалізації. В інноваційній сфері функціонують малі та середні підприємства, що займаються наукомістким бізнесом. Малі інноваційні фірми дозволяють здійснити природний відбір нових продуктів, технологій, послуг.

Варто зауважити, що більшість інноваційних фірм і виробництв в наукоємній сфері створювалися на основі великих промислових підприємств, наукових або освітніх установ. На початку своєї діяльності ці фірми підтримували тісну співпрацю з материнськими організаціями та при необхідності зверталися за консультаціями або просто порадою до фахівців цих організацій. Однак у міру свого розвитку інноваційні фірми набували все більшу самостійність і почали від них віддалятися. Крім того, фахівці материнських організацій, таких як науково-дослідні установи чи ВНЗ, що спеціалізуються на науково-технічних і технологічних питаннях, в більшості випадків не в змозі відповісти на багато питань управлінського або маркетингового характеру, що виникають перед малим підприємництвом. У той же час малі інноваційні фірми, та й багато промислових підприємств, не можуть дозволити собі утримувати в штаті кваліфікованих фахівців з усіх питань наукоємного бізнесу [1]. Однак подібна ситуація спостерігається лише в деяких регіонах, що дозволяє говорити про регіональний парадокс інноваційної активності підприємств – коли в одних регіонах спостерігається велика кількість впровадження інноваційних проектів (Івано-Франківська область) при незначних інвестиціях, в інших навпаки – суттєві впливання у сферу інновацій не приносять видимого результату (Тернопільська область).

На нашу думку, причина регіонального парадоксу інновацій полягає в першу чергу не в наявності інвестицій у відстаючих регіонах, але в характері регіональної інноваційної системи та інституційних характеристик цих регіонів. Зокрема, підприємства таких регіонів часто формують незначний попит на НДДКР та супутні дослідження і, як правило, не співпрацюють з регіональними суб'єктами інноваційної діяльності (наприклад університетами). В той же час, регіональна науково-технологічна інфраструктура промислового сектора не є пріоритетною складовою економіки регіону, зокрема Тернопільської області, а отже, постачальники інноваційних послуг (розвиток новітніх технологій, навчання/освіта, венчурний капітал) не можуть визначити інноваційні потреби підприємств. Таким чином, існує відсутність інтеграції між регіональним забезпеченням інноваційних послуг і попитом на інновації [1].

За такої ситуації була би доцільна реалізація процесу передачі технологій за схемами «дифузії» (нововведення розглядається як процес наростання обсягу його випуску або використання з плином часу в певній сфері виробничої діяльності, він безперервний і досягає стадії насичення, коли потреби в нововведенні у відповідній сфері його застосування виявляються повністю задоволеними) значно ефективніша, але вимагає постійного оновлення баз даних по інноваційних проектах, ноу-хау і замовниках, максимальної доступності інформації, великого об'єму персональних контактів, а також високої кваліфікації та технічної ерудиції керівників інноваційних проектів. Крім того, для забезпечення високої ефективності процесу передачі технології необхідний оптимальний набір програмно-апаратних засобів (розвинена комп'ютерна мережа, бази даних, експертні методи, засоби комунікації), що забезпечують збір, обробку та розповсюдження інформації про технологічні інновації. Найчастіше розробник (власник) технології або не володіє такими знаннями, навич-

ками і апаратними засобами, або воліє використовувати свій час і матеріальні ресурси на розробку нової технології або вдосконалення наявної. Крім того, при здійсненні передачі технологій багато з них знаходять несподівані області застосування (деякі області можуть навіть не братися розробником до розгляду). Тому особливо важливу роль у процесі передачі технологій грають спеціалізовані інноваційні фірми і центри передачі технологій, що виконують функції сполучної ланки, що мають ефективну мережу формальних та неформальних зовнішніх зв'язків, базу даних нових технологій і замовників і володіють необхідним інструментарієм та кваліфікованими кадрами. Важливим завданням таких фірм є охорона інтелектуальної власності власників нових технологій і забезпечення конфіденційності в процесі передачі технологій.

Забезпечити ефективне управління проектом без використання сучасних інформаційних і комп'ютерних технологій, без автоматизації, практично неможливо. На стадії аналізу інноваційного проекту велике значення має вид інформації, що подається для аналізу. Цілий ряд фірм (Silicon Graphics, Visio Corporation та ін.) пропонують потужний набір інструментальних засобів, що дозволяють досліджувати і графічно відображати кількісні дані, що дозволяє, як самому розробнику проекту краще зрозуміти приховані і недоступні спочатку тенденції та закономірності, так і переконати потенційного інвестора в доцільності реалізації проекту [1].

Перелік посилань:

1. Федішин І. Б. *Управління інноваційними проектами : опорний конспект лекцій для студентів спеціальності 8.18010012 «Управління інноваційною діяльністю»* / І. Б. Федішин. – Тернопіль : ТНТУ імені Івана Пулюя, 2016. – 141 с.

ОЦІНКА ІНВЕСТИЦІЙНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ПІДПРИЄМСТВА

Д. В. Цветков, аспірант

Національний транспортний університет, м. Київ

Оцінка інвестиційного потенціалу підприємства є одним з найважливіших етапів при розробці інвестиційного проекту для автотранспортного підприємства, який в сучасних умовах нестабільної економічної ситуації виступає в якості сильного інструменту регулювання фінансових потоків підприємства з метою забезпечення певного рівня прибутковості, стабільного розвитку і підвищення конкурентного статусу автотранспортного підприємства. Точність і надійність результатів оцінки інвестиційного потенціалу визначає ймовірність виникнення управлінської помилки в процесі прийняття рішення про включення того чи іншого проекту в інвестиційну програму автотранспортного підприємства. Співвідношення фінансових, часових, трудових витрат на виконання етапу оцінки інвестиційного потенціалу до реалізованих інвестиційних проектів відбивається на загальній ефективності інвестиційної діяльності автотранспортного підприємства. Необхідність підвищення якості управління інвестиціями і ефективності інвестиційної діяльності підприємств автотранспортної галузі в умовах нестабільної економіки країни обумовлює актуальність вдосконалення методичної бази оцінки інвестиційного потенціалу, що в свою чергу допоможе вибрати необхідний інвестиційний проект.

Оцінка ефективності проекту здійснюється з метою прийняття рішення про його реалізацію, порівняння альтернативних варіантів проектів один з одним. Виділяють основні види ефективності інвестиційного проекту автотранспортного підприємства, що класифікуються в залежності від масштабу, ефекту і типу результату від його реалізації. Дана класифікація дозволяє легко визначити, які види ефективності необхідно оцінювати для конкретного інвестиційного проекту.

На макрорівні оцінка інвестиційного потенціалу підприємства має в себе включати вплив проекту на розвиток регіону, країни, включаючи всі соціальні та екологічні аспекти. В іншому випадку, види фінансової та економічної оцінки інвестиційного потенціалу, необхідні для прийняття правильного управлінського рішення, вибираються в залежності від характеристик конкретного проекту і необхідної точності та глибини оцінки його ефективності. У разі, реалізації проектів, спрямованих на зміну технології перевезень або обсягу перевезень і споживання того чи іншого виду ресурсу, також слід розраховувати, відповідно, технологічний і ресурсний інвестиційний потенціал.

Перелік посилань:

1. Борщевський В. В. *Іноземні інвестиції як чинник регіонального розвитку* / В. В. Борщевський // *Фінанси України*. – 2003. – № 10.

2. Товстиженко О. В. *Роль іноземних інвестицій в інтенсифікації розвитку вітчизняного виробництва* / О. В. Товстиженко // *Актуальні проблеми економіки*. – 2007. – № 1. – С. 104-108.